

Goldklang Dávid

Apai nagypapám, Goldklang Dávid. Pici kis emberke volt. Ők Galiciából, Lengyelországból valamikor a tizenkilencedik század második felében jöhettek ide a nagymamával [lásd: galíciai zsidók bevándorlása Magyarországra]. A nagyszüleim -- amennyit a családi mesélésből tudok -- nem is voltak államilag megesküdve, hanem zsidóul, mint a 'Hegedűs a háztetőn'-ben. Mert akkor nem volt érdekes. Az egyik gyerek a nagymamám nevéen volt, a másik gyerek meg a nagypapa nevéen. És egyszer csak megesküdtek, hogy mindegyik gyereknek egy neve lehessen. Mikor ők megesküdtek, már az apu élt, ez körülbelül a huszadik század elején volt, mikor már a gyerekek nagyobbacskák voltak. [A kép nyilvánvalóan igazolványkép, a rajta látható bélyegzőtöredék pedig minden bizonnyal a lengyel 'Rzeczpospolita' (Köztársaság) szó birtokos esetének (Rzeczypospolitej) töredéke. Minden bizonnyal volt valamilyen igazolványa (talán útlevele), amelyet a lengyel követségen vagy valamilyen más hivatalban meg kellett újítania. -- A szerk.] A

nagypám, drága ember, szobafestő és mázoló volt. Ő vállalta el az állatkertnek a mázolását és festését is. Akkor nyílt az állatkert [Valószínűleg az állatkert fölújításán dolgozott a nagypapa a fiaival, az 1900-1910-es években, amikor az állatkertet teljesen felújították. A Pesti állatkert ui. 1866-ban nyílt meg. -- A szerk.]. A fiaival dolgozott, a Ricsi bácsival, a nagyon szép emberrel, meg a Jenő bácsival, aki kiment Izraelbe. Kispesten laktak, apám nagy lokálpatriótája volt Kispestnek. Nagypapa ott volt festő-mázoló. És Kispestről, mikor a nagypapa már megöregedett, bejöttek a Wesselényi utcába. Ott laktak, és onnan járt a nagypapa a Nagyuvaros utcai templomba. Ott volt neki padja. Én sose hallottam őt, csak magyarul beszélni, meg jiddisül. Mert így beszéltek a vallásos zsidók. Sose hallottam lengyelül beszélni a nagypapát, velem mindig magyarul beszélt. Sokáig élt is Magyarországon, még mint fiatal ember jött át. A nagypapa a nagymamám halála után a Szerén néniékhez, az egyik lányához került. Ott élt velük, és ő tartotta mindig a széderestét. Nekem más széderest-émlékem nagyon nincs, csak amit a nagypapám tartott. Ő nagyon vallásos ember volt. Az a szédereste olyan volt, ahogy az le van írva. Amire én nagyon-nagyon emlékszem, az volt, hogy én voltam a kisgyerek, én mondtam a má nistánát. Azt is mondta mindig édesanyám, hogy amikor ő még menyasszony volt, és a nagypapáéknál volt széderestén, akkor eldugták a maceszt [afikómen]. Anyukám megtalálta, és a konyhabútort kapta ajándékba a nagypapától. Én arra emlékszem mint gyerek, hogy a prófétának [lásd: Élijáhú próféta] kitették a bort, kinyitották az ajtót, hogy ott fog jönni. Én gyerekként annyira átéltem ezt a mozzanatot, hogy a mai pillanatig is, pedig ennek már nagyon sok éve, látom, amikor a bor megmozdul. Mintha egy kicsit fogyott volna, mintha ivott volna belőle, ahogy jött tüzes szekéren. A nagypapám az 1940-es évek elején vagy az 1930-as évek legvégén halt meg. Erre már emlékszem. Nem tudom, miben halt meg, de rendes betegségben, és ő a Kozma utcában van eltemetve. Anyukámmal, míg kisgyerek voltam, voltunk kint, de fogalmam sincs, hogy hol van a sír.